

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)
навчальної дисципліни «ФІЛОСОФІЯ»
на 2024/2025 навчальний рік

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»,
Спеціальність	053 «Психологія»,
Освітня програма	«Психологія»,
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма здобуття освіти	заочна
Рік підготовки, семестр	1 рік / 2 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	3/90
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	українська
Розміщення курсу	Google classroom

2. Інформація про викладача

1. Викладач: *Краснокутський Олександр Володимирович*, професор кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, доктор філософських наук, доцент.

Графік роботи: за розкладом.

2. Віртуальний офіс: E-mail: o.krasnokytский@istu.edu.ua, посилання на вебінар Google Meet в Google classroom, графік консультацій: середа, 17:40-19:00.

Більше інформації про викладача можна знайти на сторінці [кафедри](#) офіційного сайту Університету.

3. Анотація навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з однією з історично перших форм суспільної свідомості – філософією, яка є підґрунтям духовної культури людства та окремого індивіда; розкриття світоглядної, пізнавальної, методологічної, гуманістичної та інших функцій філософського знання, аналіз його історичних типів, розкриття значення загальнонаукових методів пізнання для розуміння закономірностей буття та розвитку природи, суспільства та людини.

Завдання навчальної дисципліни:

• **Ознайомлення здобувачів з базовими знаннями:**

- надати студентам знання щодо предмету, структури, функцій філософії, етапів її історичної генези, основних напрямків та шкіл;
- сформувати у студента навички критичного мислення та самостійного аналізу сутності тих проблем, що хвилювали філософів минулого та сучасності;
- сприяти реалізації гуманістичної функції освіти щодо збереження та трансляції комплексу духовно-моральних ідеалів і цінностей, які складають глибинну основу як національної, так і загальнолюдської культури;
- заохотити молоду людину до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, до

втілення набутих навиків критичного мислення у професійній діяльності та повсякденній практиці;

- підвищити рівень культури мислення студента, сприяти його всебічному розвитку як особистості та найвищої цінності суспільства, розвитку його талантів, розумових і фізичних здібностей, вихованню високих моральних якостей.

• Формування умінь:

- застосовування основних понять та категорій філософії у подальшому навчанні та майбутній професійній діяльності;
- аналізу основних парадигм філософських учень про природу, суспільство, людину та її внутрішній світ;
- аналізу першоджерел у контексті основних тем курсу та професійному навчанні;
- застосовування знань з філософії в аналізі явищ і процесів суспільного буття людини;
- застосовування отриманих знань при практичному аналізі провідних тенденцій у сучасному гуманітарному просторі.

• - Розвиток у здобувачів таких комунікаційних навичок:

- командної роботи при колективному обговоренні проблемних ситуацій та комплексних завдань;
- використовувати набуті знання з філософії та навички критичного мислення для аналізу суспільних проблем та процесів, вирішення соціальних та професійних завдань;
- застосовувати понятійно-категоріальний апарат філософії у процесі аналізу питань, пов'язаних з професійною діяльністю та повсякденною практикою;
- застосовувати методи та засоби пізнання з метою підвищення рівня власного інтелектуального та культурного розвитку, поглиблення професійної компетентності;

• Формування здатності застосовувати знання та навички самостійно та відповідально:

- використовувати знання з філософії для формування власної світоглядної позиції та ціннісної орієнтації;
- реалізовувати у практичній діяльності набуті знання про морально-етичні норми та цінності;
- самостійно аналізувати та оцінювати ті чи інші світоглядні, зокрема, етичні позиції громадян та організацій;
- пропонувати власне вирішення актуальних соціально-філософських проблем.

Навчальна дисципліна вносить вклад у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання:

ПРН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Пререквізити: базові знання повної загальної середньої освіти.

Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси

Основні:

1. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Ярошовець В.І. Філософія: Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 648с.

2. Данильян О.П., Дзьобань О. П. Філософія : підручник, 4-те вид., переробл. Харків : Право, 2023. 424 с.

3. Петрушенко В.Л. Філософія : вступ. до курсу, історія світ. та укр. філософії, фундам. проблеми сучас. філософії : навч. посіб. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». 2-ге вид., випр. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 594 с.

4. Мозговий Л. І., Бичко І.В., Додонов Р.О. Філософія. Кредитно-модульний курс : навч. посіб. 2-ге вид., Київ: Центр навч. літератури, 2020. 456 с.

5. Філософія: Навчальний посібник для студентів гуманітарних факультетів / кол. авторів; кер. автор. кол. А.О. Приятельчук. Київ: Вадекс, 2021. 560 с.

Додаткові:

1. Вільчинський Ю.М. (Ред., у співавт.). Розвиток філософської думки в Україні: навч. посібник. 3 вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2014. 327 с.

2. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології: навчальний посібник зі словником / Н. Хамітов, Л. Гармаш, С. Крилова 4-е видання, перероблене та доповнене Київ: КНТ, 2016. 396 с. [Електронний ресурс] URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Khamitov_Nazip/Istoriia_filosofii_problema_liudyny_ta_ii_mezh_Vstup_do_filosofskoi_antropolohii_iak_metaantropolohi.pdf

3. Кремень В.Г. Філософія : Мислителі. Ідеї. Концепції: Підручник / В.Г. Кремень, В.В. Ільїн. Київ : Книга, 2005. 525 с. [Електронний ресурс] URL: <https://kafedrafil.files.wordpress.com/2012/09/kremen.pdf>

4. Рассел Б. Історія західної філософії. Київ : Основи, 1995. 759с.

5. Філософія: підручник : для студентів вищ. навч. закл. / Л. В. Губерський, В. П. Андрущенко, А. О. Баумейстер, І. С. Добронравова, В. В. Ільїн ; худож.-оформ. О. Д. Кононученко ; за ред. Л. В. Губерський. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Харків : Фоліо, 2018. 620, [1] с.

6. Філософія: хрестоматія. Від витоків до сьогодення: Навч. посіб. / Уклад.: Л.В. Губерський та ін.; за ред. Л.В. Губерського. Київ: Знання, 2012. 621с.

7. Філософія як історія філософії: підручник / За заг. ред. Ярошовця В.І. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 648 с. [Електронний ресурс] URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bychko_Ada/Filosofia_iak_istoriia_filosofii.pdf

8. Філософсько-науковий практикум: контрольні запитання, вправи, тести: навч.-метод. посіб. / М. Є. Максютя, О. М. Соколова ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України, Гуманітар.-пед. ф-т. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 257 с.

9. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди; голов. ред. В. І. Шинкарук. Київ : Абрис, 2002. 742 с.

Інформаційні ресурси:

1. Електронна бібліотека філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html>
2. Філософія без кордонів. ПлатонаНет: <http://platonanet.org.ua>
3. Стенфордська філософська енциклопедія: <https://plato.stanford.edu/>
4. The Routledge Encyclopedia of Philosophy: <https://www.rep.routledge.com/>
5. Електронна бібліотека Javalibre: <https://javalibre.com.ua/java-book/genre/philosophy/page/1>
6. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури Psylib. Самопізнання та саморозвиток: <http://psylib.org.ua/index.html>

4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
Тема 1. Філософія як любов до мудрості. Світогляд, його сутність та структура			
	<i>Лекція 1 – 1 год.</i>		
	<i>Практичне заняття 1 – 2 год.</i>	Перевірка завдань самостійної роботи, індивідуального завдання, тестування	30
	<i>Самостійна робота – 10 год.</i>	Див. примітку	
Тема 2. Історичні етапи розвитку філософії. Філософія Стародавнього Сходу: Індія, Китай			
	<i>Лекція 2 – 1 год.</i>		
	<i>Самостійна робота – 10 год.</i>	Див. примітку	
Тема 3. Антична філософія. Філософія Середньовіччя та епохи Відродження			
	<i>Лекція 3 – 1 год.</i>		
	<i>Самостійна робота – 10 год.</i>	Див. примітку	
Тема 4. Філософія Нового часу та доби Просвітництва. Німецький класичний ідеалізм			
	<i>Самостійна робота – 10 год.</i>	Див. примітку	
Тема 5. Сучасна західна філософія. Українська філософська думка			
	<i>Лекція 4 – 1 год.</i>		
	<i>Самостійна робота – 10 год.</i>	Див. примітку	
Тема 6. Основні розділи сучасної філософії. Онтологія. Гносеологія та філософія науки			
	<i>Самостійна робота – 10 год.</i>	Див. примітку	
Тема 7. Філософська антропологія та соціальна філософія. Глобальні проблеми сучасності			
	<i>Лекція 5 – 1 год.</i>		

	Самостійна робота – 10 год.	Див. примітку	
Тема 8. Філософія історії, культури та цивілізації. Проблема майбутнього у філософії			
	Лекція 6 – 1 год.		
	Практичне заняття 2 – 2 год.	Перевірка завдань самостійної роботи, індивідуального завдання, тестування	30
	Самостійна робота – 8 год.	Див. примітку	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100
Примітка. Завдання та запитання з матеріалу, що виноситься на самостійне опрацювання, включені до індивідуальних завдань та тестових завдань з модульного контролю.			

5. Політика навчальної дисципліни

5.1. Політика щодо відвідування занять

- аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для здобувачів](#).

5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Зкладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#);
- орієнтовані критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Орієнтовані критерії](#)). Разом із тим, практичні заняття оцінюються максимально у 30 балів : виконання відповідного завдання до 20 балів: 0 балів – невиконання відповідного завдання без поважних причин. 1-5 балів - виконання завдання та оформлення звіту з незначною кількістю помилок. 6-19 балів - виконання завдання, оформлення звіту з кількома негрубими помилками. 20 балів – виконане завдання характеризується підвищеною складністю; має самостійний, творчий характер; роботі притаманна внутрішня послідовність, логічність і завершеність.
- До балів за роботу на практичному занятті додаються бали (від 0 до 10) за складання тестового завдання під час поточного оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу. Кожне тестове завдання складається з кількох тестів, що оцінюються визначеною кількістю балів. Якщо тест виконаний правильно, то здобувач отримує цю кількість балів, якщо неправильно, то нуль балів
- визначені силабусом навчальні завдання є обов'язковими для виконання здобувачами освіти. Розподіл балів за окремі завдання вказаний у розділі 5 «Організація вивчення навчальної дисципліни»;
- Правила призначення заохочувальних балів. Заохочувальні бали: участь у міжнародних, всеукраїнських або інших заходах (конкурсах) за тематикою навчальної дисципліни – 5 балів; участь у роботі наукового гуртка «Психологічні студії» – 5 балів.
- максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;

- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальну, інформальну освіту (через процедуру визнання, яка регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти).

5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
- робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;
- здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;

ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченому у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#)

5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).
- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;
- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.6. Політика комунікацій

Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного Classroom;
- усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного Classroom;
- усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки у Classroom;
- викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку у електронний журнал Classroom;
- при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені

протягом усього заняття;

- індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком, визначеним у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком.

Комунікації в групі

Викладач заохочує дискусії із спірних питань та проблем, що розглядаються у межах навчальної дисципліни, висловлювання власної точки зору здобувачів на предмет їх вирішення. Обговорення та дискусії мають вестись у обстановці поваги до іншої точки зору, шанобливого ставлення до думок опонентів. Критика має бути конструктивною та обґрунтованою.

Силабус навчальної дисципліни складено професором кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, доктором філософських наук, доцентом Олександром КРАСНОКУТСЬКИМ.

«Погоджено»

Гарант освітньої програми

доктор психол.наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

(підпис)

Ухвалено рішенням кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук (протокол №7 від 10 січня 2025 року)

Завідувачка кафедри

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

(підпис)